

Cumhuriyet Gazetesi, Bilim Teknik Eki, 24 Nisan 2004.

Bilimsel araştırmada son 5 yıllık durumumuz ve geçmişle mukayese

Büyük yükseliş sürüyor: 2002'de yayımlanan 8.404 adet uluslararası makale sayısı, 2003 yılında yüzde 25.4 artarak 10.541'e ıktı. Türkiye, 23 yıl öncesine göre 20 kat fazla bilimsel makale yayınlıyor. 23 yıl içinde Türkiye adresli yayımlanan 60,000'e yakın makalenin yüzde 60'ı son beş yıl içinde yazıldı. Bilimsel makale sayısı 5 yıl öncesine göre iki kat arttı.

Hasan Seçen*

*Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi,

e-posta: hsecen@atauni.edu.tr

Ülkemiz üniversiteleri, son yıllarda bilimsel araştırma yönünden gözle görülür bir atak içindedir. Ülkemizin bilimsel araştırma faaliyetlerindeki ivmeyi koruyabilmesi, bu atağın gelişim seyrinin bilinmesi ve yönlendirici faktörlerin iyi değerlendirilmesi ile mümkün olabilir.

Bu araştırma, en güvenilir kaynaklardan biri olan Web of Science veri tabanı kullanılarak, Türkiye için 1981-2003; üniversite/araştırma kurumları için 1999-2003 dönemini kapsayan yıllar için yapılmıştır.

Taramalar, ilgili veri tabanından Türkiye için hem makale/article hem de tüm yayın/all document types olarak, üniversiteler için yalnızca makale/article bazında yapıldı; ancak bu araştırma çerçevesinde, makalelerdeki kalite sorunu (etki faktörü/impact factor), bilimsel araştırmaların Türk insanının yaşama düzeyine etkisi vb. gibi hususlar ele alınmadı.

Sayın Prof. Dr. **Metin Balcı** tarafından kaleme alınan ve Türkiye'nin bilimsel yayın sayısını ele alan çalışmalar, önceki yıllarda CBT'de yayımlanmış ve geniş yankılar uyandırmıştı [1]. Makalelerdeki veriler ve dile getirilen görüşler çerçevesinde, bilim dünyamızda pek çok faydalı tartışmalar yapıldığını CBT okuyucuları hatırlayacaklardır.

Bu makalelerdeki üniversite listelerine, "Sitasyon indeksleri kapsamındaki dergilerde yayın yapma potansiyeli düşük olan alanlara (konservatuvar, güzel sanatlar vb.) sahip olan ve olmayan üniversitelerin yayın sayısına göre kıyaslanmasının doğru olmayacağını" belirten eleştiriler [2] de gelmişti.

Bu hususta, şahsımın da mazur görülmesini temenni ederim. Çünkü, üniversitelerdeki akademisyenlerin fen/tıp/sosyal/güzel sanatlar alanına göre dağılımını bilmek şahsım için kolay olmadığı kadar, sanırım bu eleştirileri yöneltener için de kolay olmasa gerek.

Türkiye, 23 yıl öncesine göre 20 kat fazla bilimsel makale yayımlıyor

Tablo-1, 1981'den başlayarak 2003 yılı dahil 23 yıl içinde Türkiye'nin yaptığı bilimsel araştırma makale (article) sayıları ile Web of Science veri tabanındaki kayıtlı toplam yayın sayılarını içermektedir. 1981 Yılında Türkiye adresli olarak neşredilen makale sayısı 314'tür. Türkiye adresli makale sayısının 1991'den itibaren 1,000'i aştığı görülmektedir. Bu sayı, 1995'te 2,000'i, 1996'da 3,000'i, 1998'de 4,000'i, 2000 yılında 5,000'i, 2001 yılında 6,000'i, 2002 yılında 8,000'i 2003 yılında 10,000'i aşmıştır.

1981 yılında dünyada neşredilen her 10,000 yayına Türkiye'nin katkısı 5 yayın civarında iken, bu sayı 2003 yılında yaklaşık 98'dir. Bu sayının 100'ü aşması halinde dünya bilimine sayısal olarak %1'lik bir katkı yapabileceğimiz dikkate alınmalıdır. Fakat en ilginç olan nokta, 23 yıl içinde Türkiye adresli yayınlanan 60,000'e yakın makalenin %60'ının son beş yıl içinde yapılmış olmasıdır. O halde, Türkiye'nin son beş yıl içinde kazandığı bilimsel araştırma motivasyonunda üniversitelerin ve araştırma kuruluşlarının bilimsel performanslarını bilmek yararlı olacaktır.

İKİ KAT ARTIş

Türkiye adresli olarak yayımlanan bilimsel makale sayısı 5 yıl öncesine göre iki kat arttı.

Tablo- 2, ülkemiz üniversite/araştırma kurumlarından son beş yıl içinde neşredilen makale sayısını göstermektedir. Tablo oluşturulurken, üniversiteler, son beş yıllık yayın toplamına göre sıralanmış ve aynı zamanda o üniversitesin ülke adresli toplam yayın sayısına % katkısı da hesaplanmıştır.

Tablo kullanılarak, bir üniversitenin yıllar itibarıyla yayın sayısını takip etmek de mümkündür. En altta verilen sayılar, doğal olarak Türkiye toplamını aşmaktadır. Çünkü, bilimsel araştırmalar, bazen başka üniversitelerdeki araştırmacılar tarafından ortak yapılabilmektedir. Bu durumda aynı bilimsel makale, A üniversitesi adresi tarandığında, toplama katıldığı gibi, B üniversitesi adresi tarandığında da toplama ilave edilmekte ve iki kere sayılmış olmaktadır.

Fakat, bu sayıların farklı çıkması bize, ortak olarak yapılan çalışmaların sayısını tahmin etmek imkânını da vermektedir. Bu ise %10'un altındadır.

ANADOLU'NUN ATAĞI SÜRÜYOR

Tablo-2 'deki 10'lu grupların 2003 yılındaki makale sayılarının 1999 yılındaki makale sayılarına oranı hesaplandığında, onlu gruplarda aşağıya doğru inildikçe yayın sayısındaki oransal artış da fazlalaşmaktadır.

Mesela ilk on üniversite, 5 yıl öncesine göre yayın sayılarını %78 artırmışlardır. Halbuki bu oransal artış, ikinci ondaki üniversitelerde %98, üçüncü onda %192, dördüncü onda %203, beşinci onda %371 olarak gerçekleşmiştir.

Sonuçta şunu diyebiliriz ki gelişmekte olan üniversitelerdeki bilimsel motivasyon, bu beş yıl içinde, ilk sıralarda yer alan üniversitelere göre daha yüksek olmuştur.

TABLO-3: NASIL YARARLANILABİLİR?

Tablo-3 , son beş yıl içinde, bilimsel yayın sayısı açısından, Türk üniversitelerinin Türkiye genelindeki yerini görmek ve üniversitelerin Türkiye genelindeki sıralamasını izlemek amacıyla hazırlandı. **Tablo-3**, özellikle üniversite yöneticileri için yararlı olabilir. Bilimsel yayın sayısı açısından üniversitesinin diğer üniversiteler arasındaki sırasını takip eden bir yönetici, izlediği bilimsel araştırma politikalarını yeterli görebilir veya üniversitesini daha ileri bir konuma geçirebilmek için yeni politikalar üretebilir.

ÖĞRETİM ÜYESİ BAŞINA DÜŞEN YAYIN SAYISI

Tablo-4 , öğretim üyesi başına düşen makale sayısını vermektedir. Tablo oluşturulurken Yüksek Öğretim Kurumu'ndan Ocak-2004'te temin edilen "2002-2003 yılı itibari ile öğretim üyelerinin üniversitelere göre dağılımı"nı içeren tablodaki rakamlar esas alınmıştır.

Adı geçen tabloda TÜBİTAK olmadığından, tablo-4'de bu araştırma kurumumuz yer almamıştır. Tablo-4'deki öğretim üyesi rakamları, şubat 2003'de sayın Prof. Dr. Metin Balcı'nın CBT'de yayınlanan makalesinde [1d], öğretim üyesi başına düşen makale sayılarının hesaplanmasında kullandığı rakamlarla az da olsa farklılık arz etmektedir.

Üniversitelerdeki öğretim üyesi sayısının, emeklilik, yeniden atanma, başka bir üniversiteye geçme gibi nedenlerle sürekli değiştiği dikkate alındığında bu tür farklılıklar normal karşılanmalıdır.

Yine, haklı bir eleştiri olarak, "Tıp Fakültesi" olmayan üniversitelerde yayın sayısının düştüğü ve bu tip üniversitelerin "Tıp Fakültesi"ne sahip olan üniversitelerle aynı kategoride değerlendirilmesinin yanlış olduğu da sık sık vurgulanan bir konudur.

Dahası, sosyal bilim alanlarında Social Sciences Citation Index (SSCI) ve Arts & Humanities Citation Index (A&HCI) veri tabanlarına giren dergilerde yayın yapmanın zorlukları da bilinmekte ve sürekli tartışılmaktadır.

Bütün bunları dikkate alan çalışmalar, belki ileriki yıllarda başka meslektaşlar tarafından yapılabilir.

Tablo-4'ün sonucu hepimizi ilgilendirmekte ve biraz da korkutmaktadır. Çünkü, bilim adamı başına düşen makale sayısı bakımından 2003 yılında en iyi konumda olan Koç Üniversitesi'nin 0,93 makaleye sahip olduğu dikkate alındığında, ülke ortalamasında 0,42 makale, bir doygunluğa doğru gidildiğini göstermektedir. Bundan sonra, Türkiye çapında öğretim üyesi başına düşen makale sayısını artırmak, ancak çok özel bilimsel araştırma- teşvik politikalarıyla mümkün olabilir.

PEKİ DÜNYA NEREYE GİDİYOR?

Tablo-5, son beş yılda en çok yayın yapan 50 ülkenin makale sayılarını ve makale sayılarına göre ülkelerin sıralamalarını göstermektedir. Türkiye, son iki yılda 22. sıradaki yerini korumaktadır. Bazılarının sıralamadaki yeri değişse bile, makale sayısı yönünden halihazırda Türkiye'nin önünde olan 21 ülke, hemen hemen aynı ülkelerdir.

Fakat bu ülkeler, 5 yıl önceye göre yayın sayılarını ortalama %15 artırmışlardır. Sıralamada Türkiye'nin ardında olan ülkeler ise yayın sayısını ortalama %25 artırmışlardır. Türkiye'nin yayın sayısını 5 yıl önceye göre yaklaşık %100 artırması bizi -eskilerin deyişiyle- bir rehavete sokmamalıdır. Çünkü, arkamızdan, önümüzdekilere göre daha büyük bir ivmeyle gelen bir grup vardır.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu araştırma, yalnızca durum tespiti amacıyla yapılmış bir çalışmadır. Türkiye'nin son 5 yıl içinde bilimsel araştırma yönünden son 23 yılın en büyük sıçramasını yaptığı görülmektedir. Bunun çok çeşitli yönlendiricileri vardır. Meselâ, üniversitelerin on-line kütüphanelere geçmesi, pek çok bilim insanı için ufuk açıcı olmuştur. Doçentlik sisteminin yurt dışı yayın yapmayı zorunlu hale getirmesi başka bir faktördür. Bunda muhakkak yerel faktörlerin önemi de vardır. Pek çok üniversitenin son yıllarda akademik atama ve yükseltmelerde kriter uygulaması önemli bir faktördür.

3 Ocak 2004 tarihli CBT'nin Gündem köşesinde sayın Orhan Bursalı'nın [7] değindiği üzere, yöneticilik yetkilerini üniversitelerinin lehine kullanarak oluşturdukları sinerji ile, üniversitelerini bilimsel araştırma ve eğitim-öğretim kalitesi yönünden geliştirmeyi hedef seçen üniversite yöneticileri de bu gelişmede önemli bir pay sahibidir.

Fakat en büyük pay muhakkak ki, bilimsel araştırmayı "yaşama biçimi" haline getirmiş bilim insanlarımızdır.

Kaynakça ve Dipnotlar:

1. (a) Prof. Dr. Metin Balcı, "Türkiye bilimsel araştırmalarda duraklama devrine girdi", CBT, 10 Şubat 2001. (b) Prof. Dr. Cihangir Tanyeli, Prof. Dr. Metin Balcı, "Bilimde Dünya sıralamasında gerçek yerimiz nerede?", CBT, 17 Mart 2001. (c) Prof. Dr. Metin Balcı, "Bilimde hızlı yükseliş sürüyor", CBT, 2 Şubat 2002, (d) Prof. Dr. Metin Balcı, "Türkiye 2002 yılında bilimsel makale sayısında 22'nciliğe yükseldi" , CBT, 8 Şubat 2003.

2. Prof. Dr. Mustafa İlhan, Prof. Dr. Şevket Ruacan, "Bilim'de hızlı yükseliş'e bazı eleştiriler", CBT, 9 Mart 2002.

3. Adres taraması, kelime olarak "Turkey or Türkiye" girilerek yapılmıştır.

4. Üniversiteler için tarama isimleri

<http://www.ulakbim.gov.tr/servisler/yayinveatiftarama/siralama/universite.uhtml> adresinden alınmıştır. Ancak, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi için bu sitede verilen tarama kelimesi olan "sutcu imam univ" girişli taramalarda, bu üniversite adresli tüm makalelere ulaşmak mümkün olmamaktadır. Bundan dolayı bu üniversite için, (Kahramanmaraş or K* Maras) adresli olarak yapılan taramalardan elde edilen sonuçlar kullanılmıştır.

5. 1999-2002 yıllarını kapsayan ülke adresli 4 yıllık makale sayıları ULAKBİM web sayfalarından alınmıştır: <http://sciserv3.ulakbim.gov.tr/wos/> Bu sayfalardaki Türkiye adresli makale sayıları, Tablo-1'deki sayılarla önemsenmeyecek düzeyde de olsa- farklılık arz etmektedir. Web of Science veri tabanını kullananlar, geçmiş yıllara yönelik olsa bile, özellikle büyük bir kütle için tarama yapıldığında, farklı tarihlerde elde edilen sonuçların küçük düzeyde de olsa farklı olabileceğini hatırlayacaklardır.

6. 2003 yılı ülke adresli makale sayıları listesi tarafımdan, <http://www.ulakbim.gov.tr/servisler/yayinveatiftarama/siralama/ulke.uhtml> adresindeki arama kelimeleri kullanılarak Web of Science veri tabanı taranarak oluşturulmuştur.

7. Orhan Bursalı, "Üniversiteler ve Rektörler", CBT, 3 Ocak 2004.

Tablolar:

Tablo-1. 1981-2003 Türkiye Adresli Makale Sayıları [3]

Yıl	Türkiye Adresli Makale sayısı	23 Yıllık Türkiye Toplamına % Katkısı	Türkiye Adresli tüm döküman sayısı	O yıla ait kayıtlı tüm döküman sayısı	Türkiye'nin Her 10,000 dökümana katkısı
1981	314	0,53	424	780,382	5,4
1982	311	0,52	430	820,080	5,2
1983	325	0,54	461	866,672	5,3
1984	362	0,66	490	863,345	5,7
1985	457	0,76	598	902,678	6,6
1986	492	0,82	644	923,545	7,0
1987	553	0,93	726	907,052	8,0
1988	582	0,97	797	899,401	8,7
1989	847	1,42	1,055	847,710	12,4
1990	883	1,48	1,135	875,314	13,0
1991	1,081	1,81	1,372	896,049	15,3
1992	1,312	2,20	1,713	946,014	18,1
1993	1,425	2,39	1,879	948,698	19,8
1994	1,694	2,84	2,329	1,003,523	23,2
1995	2,078	3,48	2,963	1,068,623	27,7
1996	3,254	5,45	3,894	1,127,688	34,5
1997	3,668	6,14	4,441	1,146,656	38,7
1998	4,320	7,23	5,301	1,169,666	45,3
1999	5,178	8,67	6,237	1,178,192	52,9
2000	5,256	8,80	6,256	1,165,070	53,7
2001	6,409	10,73	7,621	1,202,112	63,4
2002	8,404	14,07	9,546	1,167,951	81,7
2003	10,541	17,64	12,489	1,277,549	97,8
Toplam	59,746	100	72,801	22,983,970	31,7

Tablo-2. Son Beş Yıl İçinde Yayınladıkları Toplam Bilimsel Makale Sayısına Göre Üniversitelerin Sıralamaları [4]

Sıra No	Üniversitesin Adı	Makale Sayısı					Toplam	% Katkı
		1999	2000	2001	2002	2003		
1	Hacettepe Üniversitesi	753	734	791	832	872	3,982	10,26
2	Ankara Üniversitesi	458	431	524	586	717	2,716	6,70
3	İstanbul Üniversitesi	351	393	453	603	767	2,567	6,61
4	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	344	398	486	470	578	2,276	5,86
5	İstanbul Teknik Üniversitesi	378	372	442	450	489	2,131	5,49
6	Gazi Üniversitesi	258	236	290	361	494	1,639	4,22
7	Ege Üniversitesi	257	203	271	396	500	1,627	4,19

8	Atatürk Üniversitesi	96	92	160	372	532	1,252	3,22
9	Dokuz Eylül Üniversitesi	137	164	225	247	336	1,109	2,86
10	Fırat Üniversitesi	113	105	127	249	314	908	2,34
11	Bilkent Üniversitesi	166	173	174	175	213	901	2,32
12	Çukurova Üniversitesi	117	117	128	215	277	854	2,20
13	Boğaziçi Üniversitesi	131	139	178	176	198	822	2,12
14	Marmara Üniversitesi	112	132	139	197	218	798	2,06
15	Erciyes Üniversitesi	103	104	125	166	279	777	2,00
16	Selçuk Üniversitesi	65	90	146	198	237	736	1,90
17	Karadeniz Teknik Üniversitesi	131	100	111	143	203	688	1,77
18	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	121	82	107	146	227	683	1,76
19	Akdeniz Üniversitesi	66	87	105	153	214	625	1,61
20	Başkent Üniversitesi	112	84	99	157	168	620	1,60
21	İnönü Üniversitesi	70	85	93	127	216	591	1,52
22	Yüzüncü Yıl Üniversitesi	65	69	70	138	223	565	1,46
23	Uludağ Üniversitesi	87	78	74	125	191	555	1,43
24	TÜBİTAK	98	106	130	94	110	538	1,39
25	Gaziantep Üniversitesi	50	70	79	146	175	520	1,34
26	Mersin Üniversitesi	24	22	65	154	209	474	1,22
27	S. Demirel Üniversitesi	29	33	56	118	200	436	1,12
28	Cumhuriyet Üniversitesi	57	53	70	103	144	427	1,10
29	Anadolu Üniversitesi	46	75	84	112	108	425	1,09
30	Osmangazi Üniversitesi	61	54	65	94	140	414	1,07
31	Trakya Üniversitesi	41	56	89	105	118	409	1,05
32	Kocaeli Üniversitesi	63	58	71	72	127	391	1,01
33	Dicle Üniversitesi	31	60	65	92	135	383	0,99
34	Kırıkkale Üniversitesi	18	45	66	88	129	346	0,89
35	Pamukkale Üniversitesi	32	41	57	84	115	329	0,85
36	Celal Bayar Üniversitesi	27	53	44	93	110	327	0,84
37	Yıldız Teknik Üniversitesi	59	44	64	75	85	327	0,84
38	Harran Üniversitesi	23	37	55	71	107	293	0,75
39	Koç Üniversitesi	43	46	42	67	86	284	0,73
40	A. Menderes Üniversitesi	26	26	44	52	90	238	0,61
41	Sakarya Üniversitesi	30	34	32	41	75	212	0,55
42	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	21	18	16	36	93	184	0,47
43	Gebze Y T Ens	14	24	27	52	65	182	0,47
44	K. Maraş S. İmam Üniversitesi	21	11	24	45	72	173	0,45
45	Zonguldak Karaelmas Üniversitesi	12	15	20	36	73	156	0,40
46	Kafkas Üniversitesi	15	13	23	39	63	153	0,39
47	Gazi Osman Paşa Üniversitesi	9	8	15	48	72	152	0,39
48	Sabancı Üniversitesi	10	22	35	36	46	149	0,38
49	Afyon Kocatepe Üniversitesi	3	16	10	42	74	145	0,37
50	Fatih Üniversitesi	8	22	34	27	54	145	0,37
51	Niğde Üniversitesi	32	23	19	28	43	145	0,37
52	Mustafa Kemal Üniversitesi	6	9	9	41	73	138	0,36
53	Balıkesir Üniversitesi	9	19	24	34	48	134	0,35
54	Çanakkale 18 Mart Üniversitesi	5	13	27	38	42	125	0,32
55	İzmir Y T Ens	11	15	18	25	53	122	0,31
56	Işık Üniversitesi	6	10	14	15	21	66	0,17
57	Yeditepe Üniversitesi	6	10	9	10	28	63	0,16
58	Kadir Has Üniversitesi	1	4	12	21	25	63	0,16
59	Atılım Üniversitesi	0	1	8	19	30	58	0,15
60	Muğla Üniversitesi	4	4	8	14	23	53	0,14

61	Çankaya Üniversitesi	2	6	15	13	16	52	0,13
62	Dumlupınar Üniversitesi	2	4	10	10	13	39	0,10
63	İstanbul Bilgi Üniversitesi	2	6	2	6	11	27	0,07
64	Doğuş Üniversitesi	0	3	1	2	17	23	0,06
65	İstanbul Kültür Üniversitesi	8	6	1	3	5	23	0,06
66	Bahçeşehir Üniversitesi	0	0	3	6	11	20	0,05
67	Galatasaray Üniversitesi	2	1	4	8	4	19	0,05
68	Maltepe Üniversitesi	1	2	1	4	9	17	0,04
69	Mimar Sinan Üniversitesi	9	1	0	2	0	12	0,03
70	Beykent Üniversitesi	0	1	0	3	6	10	0,03
71	Çağ Üniversitesi	0	0	0	0	1	1	-
72	Haliç Üniversitesi	0	0	0	0	0	0	-
	Üniversiteler Adresli Toplam Makale Sayısı (Son 5 yıl)	5,468	5,668	6,885	9,006	11,817	38,844	100%
	Türkiye Adresli Toplam Makale Sayısı (Son 5 yıl)	5,178	5,256	6,409	8,404	10,541	35,788	

Tablo-3. Son 5 Yıl İçin, Bilimsel Makale Sayılarına Göre Üniversite/Araştırma Kurumlarının Sıralamaları

Sıra	1999	2000	2001	2002	2003
1	Hacettepe 753	Hacettepe 734	Hacettepe 791	Hacettepe 832	Hacettepe 872
2	Ankara 458	Ankara 431	Ankara 524	İstanbul 603	İstanbul 767
3	İTÜ 378	ODTÜ 398	ODTÜ 486	Ankara 586	Ankara 717
4	İstanbul 351	İstanbul 393	İstanbul 453	ODTÜ 470	ODTÜ 578
5	ODTÜ 344	İTÜ 372	İTÜ 442	İTÜ 450	Atatürk 532
6	Gazi 258	Gazi 236	Gazi 290	Ege 396	Ege 500
7	Ege 257	Ege 203	Ege 271	Atatürk 372	Gazi 494
8	Bilkent 166	Bilkent 173	Dokuz Eylül 225	Gazi 361	İTÜ 489
9	Dokuz Eylül 137	Dokuz Eylül 164	Boğaziçi 178	Fırat 249	Dokuz Eylül 336
10	Boğaziçi 131	Boğaziçi 139	Bilkent 174	Dokuz Eylül 247	Fırat 314
11	KTÜ 131	Marmara 132	Atatürk 160	Çukurova 215	Erciyes 279
12	19 Mayıs 121	Çukurova 117	Selçuk 146	Selçuk 198	Çukurova 277
13	Çukurova 117	TÜBİTAK 106	Marmara 139	Marmara 197	Selçuk 237
14	Fırat 113	Fırat 105	TÜBİTAK 130	Boğaziçi 176	19 Mayıs 227
15	Marmara 112	Erciyes 104	Çukurova 128	Bilkent 175	Yüzüncü Yıl 223
16	Başkent 112	KTÜ 100	Fırat 127	Erciyes 166	Marmara 218
17	Erciyes 103	Atatürk 92	Erciyes 125	Başkent 157	İnönü 216
18	TÜBİTAK 98	Selçuk 90	KTÜ 111	Mersin 154	Akdeniz 214
19	Atatürk 96	Akdeniz 87	19 Mayıs 107	Akdeniz 153	Bilkent 213
20	Uludağ 87	İnönü 85	Akdeniz 105	19 Mayıs 146	Mersin 209
21	İnönü 70	Başkent 84	Başkent 99	Gaziantep 146	KTÜ 203
22	Akdeniz 66	19 Mayıs 82	İnönü 93	KTÜ 143	S Demirel 200
23	Selçuk 65	Uludağ 78	Trakya 89	Yüzüncü Yıl 138	Boğaziçi 198
24	Yüzüncü Yıl 65	Anadolu 75	Anadolu 84	İnönü 127	Uludağ 191
25	Kocaeli 63	Gaziantep 70	Gaziantep 79	Uludağ 125	Gaziantep 175
26	Osmangazi 61	Yüzüncü Yıl 69	Uludağ 74	S Demirel 118	Başkent 168
27	Yıldız Teknik 59	Dicle 60	Kocaeli 71	Anadolu 112	Cumhuriyet 144
28	Cumhuriyet 57	Kocaeli 58	Yüzüncü Yıl 70	Trakya 105	Osmangazi 140
29	Gaziantep 50	Trakya 56	Cumhuriyet 70	Cumhuriyet 103	Dicle 135
30	Anadolu 46	Osmangazi 54	Kırıkkale 66	TÜBİTAK 94	Kırıkkale 129
31	Koç 43	Cumhuriyet 53	Mersin 65	Osmangazi 94	Kocaeli 127
32	Trakya 41	Celal Bayar 53	Osmangazi 65	Celal Bayar 93	Trakya 118
33	Pamukkale 32	Koç 46	Dicle 65	Dicle 92	Pamukkale 115
34	Niğde 32	Kırıkkale 45	Yıldız Teknik 64	Kırıkkale 88	TÜBİTAK 110
35	Dicle 31	Yıldız Teknik 44	Pamukkale 57	Pamukkale 84	Celal Bayar 110
36	Sakarya 30	Pamukkale 41	S Demirel 56	Yıldız Teknik 75	Anadolu 108
37	S Demirel 29	Harran 37	Harran 55	Kocaeli 72	Harran 107
38	Celal Bayar 27	Sakarya 34	Celal Bayar 44	Harran 71	Abant İBÜ 93
39	A Menderes 26	S Demirel 33	A Menderes 44	Koç 67	A Menderes 90
40	Mersin 24	A Menderes 26	Koç 42	A Menderes 52	Koç 86
41	Harran 23	Gebze YTE 24	Sabancı 35	Gebze YTE 52	Yıldız Teknik 85
42	Abant İBÜ 21	Niğde 23	Fatih 34	Gazi O Paşa 48	Sakarya 75
43	K Maras SİÜ 21	Mersin 22	Sakarya 32	K Maras SİÜ 45	A Kocatepe 74
44	Kırıkkale 18	Sabancı 22	Gebze YTE 27	A Kocatepe 42	Zonguldak KEÜ 73
45	Kafkas 15	Fatih 22	Ç. 18 Mart 27	Sakarya 41	M Kemal 73
46	Gebze YTE 14	Balıkesir 19	K Maras SİÜ 24	M Kemal 41	K Maras SİÜ 72
47	Zonguldak KEÜ 12	Abant İBÜ 18	Balıkesir 24	Kafkas 39	Gazi O Paşa 72

48	İzmir YTE	11	A Kocatepe	16	Kafkas	23	Ç. 18 Mart	38	Gebze YTE	65
49	Sabancı	10	Zonguldak KEÜ	15	Zonguldak KEÜ	20	Abant İBÜ	36	Kafkas	63
50	Gazi O Paşa	9	İzmir YTE	15	Niğde	19	Zonguldak KEÜ	36	Fatih	54
51	Balıkesir	9	Kafkas	13	İzmir YTE	18	Sabancı	36	İzmir YTE	53
52	Mimar Sinan	9	Ç. 18 Mart	13	Abant İBÜ	16	Balıkesir	34	Balıkesir	48
53	Fatih	8	K Maras SİÜ	11	Gazi O Paşa	15	Niğde	28	Sabancı	46
54	İstanbul Kültür	8	Işık	10	Çankaya	15	Fatih	27	Niğde	43
55	M Kemal	6	Yeditepe	10	Işık	14	İzmir YTE	25	Ç. 18 Mart	42
56	Işık	6	M Kemal	9	Kadir Has	12	Kadir Has	21	Atılım	30
57	Yeditepe	6	Gazi O Paşa	8	A Kocatepe	10	Atılım	19	Yeditepe	28
58	Ç. 18 Mart	5	Çankaya	6	Dumlupınar	10	Işık	15	Kadir Has	25
59	Muğla	4	İstanbul Bilgi	6	M Kemal	9	Muğla	14	Muğla	23
60	A Kocatepe	3	İstanbul Kültür	6	Yeditepe	9	Çankaya	13	Işık	21
61	Çankaya	2	Kadir Has	4	Atılım	8	Yeditepe	10	Doğuş	17
62	Dumlupınar	2	Muğla	4	Muğla	8	Dumlupınar	10	Çankaya	16
63	İstanbul Bilgi	2	Dumlupınar	4	Galatasaray	4	Galatasaray	8	Dumlupınar	13
64	Galatasaray	2	Doğuş	3	Bahçeşehir	3	İstanbul Bilgi	6	İstanbul Bilgi	11
65	Kadir Has	1	Maltepe	2	İstanbul Bilgi	2	Bahçeşehir	6	Bahçeşehir	11
66	Maltepe	1	Atılım	1	Doğuş	1	Maltepe	4	Maltepe	9
67	Atılım	0	Galatasaray	1	İstanbul Kültür	1	İstanbul Kültür	3	Beykent	6
68	Doğuş	0	Mimar Sinan	1	Maltepe	1	Beykent	3	İstanbul Kültür	5
69	Bahçeşehir	0	Beykent	1	Mimar Sinan	0	Doğuş	2	Galatasaray	4
70	Beykent	0	Bahçeşehir	0	Beykent	0	Mimar Sinan	2	Çağ	1
71	Çağ	0	Çağ	0	Çağ	0	Çağ	0	Mimar Sinan	0
72	Haliç	0	Haliç	0	Haliç	0	Haliç	0	Haliç	0

Tablo-4. Öğretim Üyesi Başına Düşen Makale Sayısı (2003)

Sıra	Üniversite	Makale Sayısı	Öğretim üyesi sayısı	Öğretim üyesi başına düşen makale sayısı
1	Koç	86	92	0,93
2	Bilkent	213	238	0,89
3	Başkent	168	198	0,85
4	ODTÜ	578	709	0,82
5	Gaziantep	175	225	0,78
6	Kafkas	63	87	0,72
7	Işık	21	30	0,70
8	Gebze YTE	65	93	0,70
9	Yüzüncü Yıl	223	333	0,67
10	Hacettepe	872	1,319	0,66
11	Mersin	209	325	0,64
12	Erciyes	279	450	0,62
13	Fırat	314	507	0,62
14	İzmir YTE	53	89	0,60
15	Boğaziçi	198	340	0,58
16	Fatih	54	93	0,58
17	İnönü	216	373	0,58
18	Kırıkkale	129	224	0,58
19	İTÜ	489	850	0,58
20	Atatürk	532	952	0,56
21	A Kocatepe	74	142	0,52
22	Harran	107	210	0,51
23	Kadir Has	25	51	0,49
24	Gazi O Paşa	72	149	0,48
25	Akdeniz	214	453	0,47
26	Atılım	30	66	0,45
27	Ankara	717	1,624	0,44
28	S Demirel	200	460	0,43
29	Sabancı	46	110	0,42

30	Ondokuz mayıs üniv	227	543	0,42
31	Doğuş	17	41	0,41
32	Ege	500	1,223	0,41
33	KTÜ	203	515	0,39
34	Cumhuriyet	144	369	0,39
35	K Maras SIÜ	72	185	0,39
36	Çukurova	277	730	0,38
37	İstanbul	767	2,084	0,37
38	Dokuz Eylül	336	916	0,37
39	Kocaeli	127	355	0,36
40	Gazi	494	1,437	0,34
41	Celal Bayar	110	321	0,34
42	Pamukkale	115	339	0,34
43	Dicle	135	409	0,33
44	Abant İBÜ	93	282	0,33
45	A Menderes	90	278	0,32
46	Osmangazi	140	433	0,32
47	M Kemal	73	229	0,32
48	Selçuk	237	782	0,30
49	Uludağ	191	687	0,28
50	Marmara	218	797	0,27
51	Trakya	118	449	0,26
52	Ç. 18 Mart	42	161	0,26
53	Zonguldak KEÜ	73	281	0,26
54	Balıkesir	48	195	0,25
55	Çankaya	16	65	0,25
56	Niğde	43	184	0,23
57	Sakarya	75	363	0,21
58	Yıldız Teknik	85	413	0,21
59	Bahçeşehir	11	54	0,20
60	Anadolu	108	533	0,20
61	Yeditepe	28	151	0,19
62	Muğla	23	163	0,14
63	Beykent	6	44	0,14
64	Maltepe	9	66	0,14
65	İstanbul Bilgi	11	87	0,13
66	Dumlupınar	13	106	0,12
67	İstanbul Kültür	5	73	0,07
68	Çağ	1	17	0,06
69	Galatasaray	4	86	0,05
70	Haliç	0	46	0
71	Mimar Sinan	0	267	0
	Toplam/Ortalama	11,707	27,551	0,42

Tablo-5. Son Beş Yıl İçinde En Çok Makale Yayımlayan 50 Ülke [5,6] .

Sıra	1999	2000	2001	2002	2003
1	USA 252,150	USA 255,167	USA 252,921	USA 252,557	USA 271,597
2	Japan 71,106	Japan 72,550	Japan 72,141	Japan 72,989	Japan 78,704

3	United Kingdom	68,459	United Kingdom	70,685	United Kingdom	67,978	United Kingdom	67,267	United Kingdom	75,001
4	Germany	66,115	Germany	66,311	Germany	66,492	Germany	66,481	Germany	70,440
5	France	48,463	France	48,608	France	48,058	France	48,033	France	51,419
6	Canada	33,005	Canada	33,510	Peoples R China	34,981	Peoples R China	39,023	Peoples R China	46,908
7	Italy	30,328	Italy	31,315	Canada	32,975	Canada	33,679	Canada	37,238
8	Russia	26,744	Peoples R China	29,715	Italy	32,482	Italy	32,965	Italy	36,693
9	Peoples R China	23,546	Russia	27,046	Russia	25,145	Russia	25,449	Spain	26,443
10	Spain	21,851	Spain	22,197	Spain	23,333	Spain	24,543	Russia	25,615
11	Australia	20,829	Australia	21,145	Australia	21,368	Australia	21,759	Australia	23,851
12	Netherlands	18,311	Netherlands	18,732	Netherlands	18,705	Netherlands	19,415	India	21,072
13	India	16,795	India	16,872	India	17,821	India	18,751	Netherlands	20,954
14	Sweden	14,956	Sweden	14,994	South Korea	15,974	South Korea	17,411	South Korea	20,873
15	Switzerland	13,765	Switzerland	14,049	Sweden	15,343	Sweden	15,371	Sweden	16,110
16	South Korea	12,438	South Korea	13,721	Switzerland	13,491	Switzerland	13,573	Switzerland	15,074
17	Brazil	9,950	Brazil	10,828	Brazil	11,410	Brazil	12,734	Brazil	13,900
18	Belgium	9,862	Taiwan	9,851	Taiwan	11,035	Taiwan	11,567	Taiwan	12,995
19	Taiwan	9,345	Poland	9,820	Poland	10,810	Poland	11,118	Poland	12,544
20	Israel	9,250	Belgium	9,811	Belgium	10,176	Belgium	10,555	Belgium	11,528
21	Poland	9,205	Israel	9,682	Israel	9,527	Israel	9,817	Israel	10,657
22	Denmark	7,556	Denmark	7,694	Denmark	7,846	Turkey	8,851	Turkey	10,541
23	Finland	7,145	Finland	7,356	Finland	7,576	Denmark	7,713	Denmark	8,773
24	Austria	6,935	Austria	7,080	Austria	7,524	Austria	7,524	Austria	8,370
25	Turkey	5,127	Turkey	5,374	Turkey	6,589	Finland	7,521	Finland	8,126
26	Norway	4,827	Greece	4,961	Greece	5,377	Greece	5,783	Greece	6,496
27	Mexico	4,636	Mexico	4,800	Mexico	5,239	Mexico	5,425	Mexico	6,023
28	Greece	4,466	Norway	4,798	Norway	5,136	Norway	5,062	Norway	5,495
29	New Zealand	4,415	Argentina	4,405	Czech Republic	4,527	Czech Republic	4,794	Czech Republic	5,243
30	Ukraine	4,221	Czech Republic	4,299	Argentina	4,485	Argentina	4,772	Singapore	5,120
31	Czech Republic	4,179	New Zealand	4,276	New Zealand	4,345	Singapore	4,407	Argentina	4,819
32	Argentina	4,065	Hungary	4,153	Hungary	4,171	New Zealand	4,316	New Zealand	4,661
33	Hungary	3,903	Ukraine	4,137	Ukraine	4,141	Hungary	4,168	Portugal	4,601
34	South Africa	3,792	Singapore	3,744	Singapore	4,104	South Africa	3,940	Hungary	4,575
35	Hong Kong	3,345	South Africa	3,601	South Africa	3,751	Ukraine	3,939	South Africa	3,932
36	Singapore	3,218	Portugal	3,213	Portugal	3,555	Portugal	3,895	Ukraine	3,906
37	Portugal	2,979	Ireland	2,682	Ireland	2,731	Ireland	2,863	Ireland	3,131
38	Ireland	2,530	Egypt	2,345	Egypt	2,440	Egypt	2,609	Egypt	2,943
39	Egypt	2,230	Romania	1,927	Chile	2,042	Chile	2,361	Iran	2,933
40	Slovakia	2,033	Slovakia	1,914	Slovakia	1,950	Romania	2,140	Chile	2,735
41	Chile	1,794	Chile	1,875	Romania	1,941	Iran	2,137	Romania	2,379
42	Romania	1,747	Slovenia	1,609	Iran	1,594	Slovakia	1,917	Thailand	2,102
43	Bulgaria	1,581	Bulgaria	1,545	Slovenia	1,572	Thailand	1,691	Slovakia	2,007
44	Saudi Arabia	1,390	Saudi Arabia	1,381	Bulgaria	1,462	Slovenia	1,657	Slovenia	1,845
45	Slovenia	1,346	Iran	1,338	Thailand	1,416	Bulgaria	1,528	Bulgaria	1,628
46	Byelarus	1,219	Croatia	1,283	Saudi Arabia	1,307	Saudi Arabia	1,397	Croatia	1,592
47	Croatia	1,185	Thailand	1,247	Croatia	1,290	Croatia	1,357	Saudi Arabia	1,475
48	Iran	1,083	Byelarus	1,088	Morocco	1,099	Morocco	1,089	Malaysia	1,206
49	Thailand	1,079	Morocco	1,054	Yugoslavia	999	Venezuela	1,067	Venezuela	1,169
50	Yugoslavia	1,038	Yugoslavia	1,040	Venezuela	989	Yugoslavia	1,000	Yugoslavia	1,167
	Toplam	881,537	Toplam	902,828	Toplam	913,364	Toplam	931,980	Toplam	1,018,698

Düzeltilme:

892. sayımızda yayımlanan "Bilimsel araştırmada son 5 yıllık durum değerlendirilmesi" başlıklı yazıda bazı düzeltmeler var:

(1) Tablo-4'te 66'ncı sıradan itibaren 5 üniversitenin **öğretim üyesi başına düşen makale sayıları** yanlış girilmiş. Doğrusu şöyle olacak: Dumlupınar: 0,12; İstanbul Kültür: 0,07; Çağ: 0,06; Galatasaray: 0,05; Halic: 0; Mimar Sinan: 0

(2) (2) Tablo-5' te 2000, 2001, 2002, 2003 yılları makale sayıları verilirken Polonya yerine İsrail; İsrail yerine Polonya yazılmış.

Ayrıca, Osmangazi Üniversitesi'nin adının indekslerde farklı yer almasından kaynaklanan yayın sayısında bir düzeltme yapılması gerekti. Prof. H.Seçen, üniversitenin yayınlarını yeni isimlerle tarayıp, şu bilgiyi ilettiler: Tablo2'de üniversitenin sırası değişmiyor, fakat yayın sayıları ve Türkiye toplamına toplam katkı değişiyor (deği-

30 | Osmangazi Üniversitesi | 61 | 55 | 69 | 95 | 145 | 425 | 1,09

şen rakamlar kırmızıyla gösterilmiştir):

Tablo.3'de yapılacak değişiklikler:

1. sütunda değişiklik yok
2. sütunda üniversitenin yeri aynı kalıyor, yayın sayısı değişiyor.
3. sütunda üniversitenin yayın sayısı değişiyor, Kırıkkale ve Mersin üniversitelerinin yeri değişiyor, bu iki üniversite alta düşüyor.
4. Sütunda üniversitenin yayın sayısı değişiyor, TÜBİTAK'ın üstüne geçiyor.
5. sütunda üniversitenin yayın sayısı değişiyor, Cumhuriyet üniversitenin üstüne geçiyor.

26	Osmangazi	61	Yüzüncü Yıl	69	Uludağ	74	S Demirel	118	Başkent	168
27	Yıldız Teknik	59	Dicle	60	Kocaeli	71	Anadolu	112	Osmangazi	145
28	Cumhuriyet	57	Kocaeli	58	Yüzüncü Yıl	70	Trakya	105	Cumhuriyet	144
29	Gaziartep	50	Trakya	56	Cumhuriyet	70	Cumhuriyet	103	Dicle	135
30	Anadolu	46	Osmangazi	55	Osmangazi	69	Osmangazi	95	Kırıkkale	129
31	Koç	43	Cumhuriyet	53	Kırıkkale	66	TÜBİTAK	94	Kocaeli	127
32	Trakya	41	Celal Bayar	53	Mersin	65	Celal Bayar	93	Trakya	118

Tablo.4 aşağıdaki şekilde değişiyor. Osmangazi 43'e geliyor üç üniversite de aşağı iniyor.

43	Osmangazi	145	433	0,33
44	Dicle	135	409	0,33
45	Abant İBÜ	93	282	0,33
46	A Menderes	90	278	0,32

15.05.2004 Cumhuriyet Gazetesi Bilim Teknik Eki

2003 yılı itibarıyla Türk üniversiteleri arasında birinci sırada olan hangisi?

Prof. Dr. **Hasan Seçen** 'in 24 Nisan 2004 tarihli Cumhuriyet Bilim Teknik dergisinde yayımlanan yazısına İstanbul Üniversitesi Rektörü Sayın Prof. Dr. **Kemal Alemdaroğlu** 'ndan bir açıklama geldi. Sayın

Alemdaroğlu'nun yazısının ekinde, Sayın Prof. Dr. **Kasım Cemal Güven** 'in İstanbul Üniversitesi Rektörlüğüne hitaben yazılmış bir yazısı da bulunmaktaydı. Biz burada hem Sayın Alemdaroğlu'nun mektubunu, hem bir bilim adamının titizliğine ve bir araştırmada kullandığı yönteme örnek teşkil etmesi açısından sayın Prof. Dr. Kasım Cemal Güven'in yazısını ve Prof. Dr. Hasan Seçen'in açıklamasını birlikte yayımlıyoruz.

Prof. Dr. Kemal Alemdaroğlu'nun Mektubu

Sayın Orhan Bursalı,

Cumhuriyet Gazetesi Bilim ve Teknik Eki'nin 24 Nisan 2004 tarihli sayısında Prof. Dr. Hasan Seçen tarafından yazılan makalede, Üniversitelerin uluslararası âtif indekslerine giren yayın sayısı bakımından sıralama tabloları yer almaktadır.

Bu tabloda İstanbul Üniversitesi 2003 yılında uluslararası âtif indeksine giren yayın sayısı bakımından Hacettepe Üniversitesi'nden sonra ikinci sırada gösterilmiş bulunmaktadır. Oysa İstanbul Üniversitesi'nin SCI + SSCI ve AHCI'ye giren yayın sayısı Yükseköğretim Kurulunca tarafımıza bildirilmiş olup 959'dur.

Yükseköğretim Kurulunca İstanbul Üniversitesine gönderilen yazı (Ek:1) ve Prof. Dr. Kasım Cemal Güven'in yaptığı tarama sonucu elde edilen sonuç (Ek:2) İstanbul Üniversitesi'nin birinci, Hacettepe Üniversitesi'nin ise ikinci sırada yer aldığını göstermektedir.

Ayrıca Shanghai Jiao Tong Üniversitesi Yükseköğretim Enstitüsünce gerçekleştirilen uluslararası bir çalışmada da İstanbul Üniversitesi, Dünyanın en iyi 500, Asya Pasifik'te ise en iyi 100 üniversitesi arasında Hacettepe Üniversitesi'nin ardında yer almaktadır.

Durumu bilgilerinize sunar, gerekli düzeltmenin yapılmasını saygılarımla rica ederim.

Prof. Dr. Kemal Alemdaroğlu

Rektör

Prof. Dr. Kasım Cemal Güven'in yazısı

İ.Ü. Rektörlüğü'ne

Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı'nın ilgide sayı numarası kayıtlı, tarafıma havale edilen yazıya ait mütalaam aşağıdadır:

Yüksek Öğretim Kurulu'nun İstanbul Üniversitesi'nin 2003 yılı yayınları ile ilgili yazısında belirtilen ISI Web of Science veri tabanında İstanbul Üniversitesi'ne ait anahtar kelimeler aşağıda belirtilmiştir:

İstanbul Univ.

Univ İstanbul.

İstanbul Sch. Med.

İstanbul Fac. Med.

Cerrahpasa Med. Fac.

Cerrahpasa Med. Sch.

Yüksek Öğretim Kurulu'nun yukarıdaki yazısında anahtar kelime olarak bildirilen

Univ Medicinal Science of İstanbul

Cerrahpasa Medical Science

ise ISI Web of Science 2003 ve 2003'e ait 2004 yılındaki kayıtlarda rastlanmamıştır. Bu sebepten bu anahtar kelimelerin çıkarılması uygundur.

2003 ve 2003 yılına ait 2004 yılı ISI Web of Science veri tabanındaki kayıtlar üzerinde yaptığımız araştırmalarda takip ettiğimiz yöntem aşağıdadır:

- 1- Yukarıda belirtilen her bir anahtar başlık içindeki kayıtlara ait bilgisayar çıktısı alındı,
- 2- Her bir makale kaydına ait bilgileri içeren kısımlar kesildi,
- 3- Bunların içindeki Article, Editorial Material, Meeting Abstract, letter, Review ve Correction'lar ayrıldı,
- 4- Yanlışlıkla İstanbul Üniversitesi'ne giren, İstanbul'daki diğer üniversitelere (İTÜ, Boğaziçi Ü. vs.) ait kayıtlar çıkarıldı,
- 5- ISI web of Science veri tabanı kayıtlarındaki yalnız Article kısmı alındı ve yazar adına göre alfabetik olarak sıralandı,
- 6- Aynı yazara ait tekrarlar kontrol edilerek ayrıldı.

Bu şekilde yapılan çalışma sonunda İstanbul Üniversitesi'ne ait SCI, SSCI ve AHCI'deki yayın sayısı saptandı.

ISI Web of Science veri tabanı taramasında yanlışlığa sebep olan hatalar aşağıda belirtilmiştir:

- 1- İstanbul Üniversitesi'ni farklı anahtar kelime kullanarak sıralama sonucu tekrarlar olmakta ve bunların toplanması farklı sonuç vermektedir.
- 2- İstanbul'daki diğer üniversiteler, adres kısmında İstanbul kelimesi bulunduğundan hemen hepsi İstanbul Üniversitesi listesine dahil edilmektedir.
- 3- 2003 yılı kayıtlarında, 2002 yılına hattâ 2001 yılına ait yayınların girdiği saptanmıştır.
- 4- 2004 yılında 2003 yılına ait kayıtlar mevcuttur ve bunlar 2004 yılı yayınları arasında görünmektedir.
- 5- ISI web of Science veri tabanı sorgulandığında çıkan dökümün ,bilgisayar çıktısını almadan, bilgisayar üzerinde yapılan ayırmalar hatalı sonuç vermektedir.

Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı'nın yukarıda belirtilen yazısında İstanbul Üniversitesi'ne ait ISI Web of Science'daki bugün itibari ile Article kayıt sayısı ile bizim yukarıda belirttiğimiz şekilde inceleme sonunda tespit ettiğimiz sayıya ait sonuçlar aşağıdadır:

Prof. Dr. Kasım Cemal Güven

Prof. Dr. Hasan Seçen'in açıklaması

24 Nisan 2004 tarihli Cumhuriyet Bilim Teknik'de yayınlanan yazımın 'Kaynakça ve Dipnotlar' kısmında belirtildiği üzere, ilgili tablolar, Ulakbim web sayfalarındaki (<http://www.ulakbim.gov.tr/servisler/yayinveatiftarama/siralama/universite.uhtml>) tarama kelimeleri kullanılarak hazırlanmıştır. Ulakbim sayfalarında İstanbul Üniversitesi için verilen tarama kelimeleri

şöyledir:

(univ istanbul) not (istanbul sent (tech* or teknik or marmara or bogazici or Bosphorus or beykent or kultur or bilgi or fatih or yeditepe or isik or yildiz tech* or yildiz tekn* or galatasaray or koc or sabanci or kadir has or Bahcesehir or halic or maltepe or mimar sinan)) or Istanbul univ or (IU sent Istanbul)

Bu tarama kelimelerinin yazıldığı mantığa dikkat edilecek olursa, İstanbul Üniversitesi taranırken İstanbul'daki diğer üniversiteler hariç tutulmakta, sadece 'İstanbul Üniversitesi' adresli yayınlar istenmektedir. Daha önceki çalışmalarından da, Bilim tıp Endeksini tarama hususunda fevkalade titizliğini bildiğim sayın Prof. Dr. Kasım Cemal Güven Hocamızın yazısından öğrendiğim, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakülteleri adresli bazı makalelerde adres olarak 'İstanbul Üniversitesi' adresinin girmeyebildiğidir. Duruma vâkif olduktan sonra, bu fakülte adresli yaptığım taramalarda gerçekten önemli sayıda makalede 'İstanbul Üniversitesi' adresinin olmadığına tanık oldum. Bu durumda Ulakbim sayfalarındaki tarama kelimelerini "or" ile bağlayarak adreslere İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültelerini de eklemek gerektiği ortaya çıkmaktaydı. Bu ekleme tarafımdan şu şekilde yapılarak "İstanbul Üniversitesi" adresli makaleler yeniden tarandı:

(univ istanbul) not (istanbul sent (tech* or teknik or marmara or bogazici or Bosphorus or beykent or kultur or bilgi or fatih or yeditepe or isik or yildiz tech* or yildiz tekn* or galatasaray or koc or sabanci or kadir has or Bahcesehir or halic or maltepe or mimar sinan)) or Istanbul univ or (IU sent Istanbul) or Istanbul Sch Med or Istanbul Fac Med or Cerrahpasa Med Fac or Cerrahpasa Med Sch

İstanbul Üniversitesi için yapılan taramada elde edilen sonuçlar (eski ve yeni hâli) aşağıdadır:

Yıl	Ulakbim tarama kelimeleriyle elde edilen makale sayısı <i>SCI-EXPANDED, SSCI, A&HCI;</i>	Ulakbim tarama kelimeleri ile Tıp Fakültesi isimlerinin (or) bağlacıyla bağdaştırılmasıyla elde edilen makale sayısı <i>SCI-EXPANDED, SSCI, A&HCI;</i>
1999	351	399
2000	393	428
2001	453	507
2002	603	667
2003	767	807
Toplam	2567	2808

2003 Yılı için, Sayın Prof. Dr. Kasım Cemal Güven Hoca tarafından İstanbul Üniversitesi için bütün tarama kelimeleriyle ayrı ayrı tarama yapıldıktan sonra makale adreslerinin tek tek incelemesini takiben yazar isimlerine göre indekslenmek suretiyle elde edilen toplam sonuçla (801), modifiye ettiğim ulakbim tarama kelimelerinden bulduğum toplam sonucun (807) birbirine çok yakın olduğu dikkate alınır, bundan sonra İstanbul Üniversitesi için yapılan taramaların yukarıdaki tarama kelimeleriyle kolayca yapılabileceği anlaşılmaktadır. Ancak İstanbul'a yeni kurulan üniversitelerin isimlerinin hariç tutulması gerektiği unutulmamalıdır.

Set	Results	OPEN HISTORY SAVE HISTORY Search History	Delete Sets
#1	807	AD=((univ istanbul) not (istanbul sent (tech* or teknik or marmara or bogazici or Bosphorus or beykent or kultur or bilgi or fatih or yeditepe or isik or yildiz tech* or yildiz tekn* or galatasaray or koc or sabanci or kadir has or Bahcesehir or halic or maltepe or mimar sinan)) or Istanbul univ or (IU sent Istanbul) or Istanbul Sch Med or Istanbul Fac Med or Cerrahpasa Med Fac or Cerrahpasa Med Sch) <i>DocType=Article; Language=All languages; Database(s)=SCI-EXPANDED, SSCI, A&HCI; Timespan=2003</i>	☐

Hacettepe Üniversitesi'nin makale sayısı için Ulakbim tarama kelimeleriyle elde edilen sonuç, daha önceki yazımda da belirttiğim üzere 872 olduğundan İstanbul Üniversitesi'nin 2003'deki sırası değişmemekte, ancak 5 yıllık toplama göre Hacettepe Üniversitesi'nden sonra ikinci sırayı almaktadır. Haliyle, öğretim üyesi başına düşen makale sayısını veren tabloda da, bu üniversitemizin sırası değişmekte 37. sıradan 36. sıraya geçerek Çukurova Üniversitesi ile yer değiştirmektedir.

Set	Results	OPEN HISTORY SAVE HISTORY Search History	Delete Sets
#1	872	AD=((Hacettepe Univ or Univ Hacettepe or HU or Hun) sent (turkey or turkiye)) <i>DocType=Article; Language=All languages; Database(s)=SCI-EXPANDED, SSCI, A&HCI; Timespan=2003</i>	☐

Sayın Prof. Dr. Kasım Cemal Güven Hoca'nın da dikkat çektiği üzere, yayın taramasında en fazla hata yapılan üniversite, İstanbul üniversitesidir. Nedenine gelince: İstanbul'da çok fazla üniversitenin bulunması ve her şeyden önce de İstanbul Üniversitesi öğretim üyelerinin yurt dışına makale gönderdikleri zaman İstanbul üniversitesinin adresini keyfi bir şekilde kullanmalarıdır. Örneğin, bazıları univ of İstanbul, bazıları Istanbul University v.s. bazıları da bugün öğrendiğim gibi Cerrahpaşa Med. Fac vb...şekilde kullanıp İstanbul Üniversitesinin adını yazmamaktadırlar.

Daha önceki yıllarda sayın Prof. Dr. Metin Balcı, CBT'deki yazılarında bu hususa dikkat çekmiş, üniversite öğretim üyelerinin kendi üniversitelerinin adreslerini yazarken doğru ve ortak bir yazım tarzı geliştirmeleri yönünde uyarıda bulunmuştu.

2003 yılı birincilik tartışması, İstanbul Üniversitesi için olduğu kadar diğer üniversitelerimiz için de yol gösterici olur ve en azından makalelerdeki üniversite adreslerinin belli ve ortak kriterlerle yazılması yönünden bir katkı sağlarsa, boşuna yapılmış bir tartışma olmayacaktır.

Prof. Dr. Hasan Seçen